

Šablona III/2- Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Interpunkční znaménka

Základní škola Moravany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace ANOTACE	
Šablona:	III/2
Název:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Téma:	Interpunkční znaménka
	Žák si upevňuje své znalosti o interpunkčních znaménkách
Autor:	Petra Velebová
Očekávaný výstup:	Žák si četbou a textem básně upevní pravidla pro psaní interpunkčních znamének
Klíčová slova:	Interpunkční znaménka- tečka, čárka, středník, vykřičník, otazník, uvozovky
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Cílová skupina:	Žák 1. stupně ZŠ
Typická věková skupina:	5. ročník ZŠ
Použité zdroje a materiály:	www.mojecestina.cz , Čítanka pro 5. ročník, Prodos, Olomouc 1997, Pravidla českého pravopisu, Fortuna, Praha 2002

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Interpunkční znaménka

Někdy se jim říká také rozdělovací znaménka či členící znaménka. Jedná se v podstatě o znaménka, která slouží ke členění textu, oddělujeme jimi jednu část textu od druhého. Tím, že text rozdělují, přispívají i k tomu, že je text přehlednější, čtenáři se v něm lépe orientuje. Díky interpunkčním znaménkům snadno najdeme v textu konec věty nebo třeba přímou řeč. Interpunkčními znaménky označujeme konec věty či souvětí, hranice mezi větnými členy či větami v souvětí atd. Interpunkčními znaménky můžeme od sebe navzájem odlišit také třeba několikanásobné větné členy od postupně rozvíjejících členů.

Některá interpunkční znaménka mají navíc ještě jednu funkci: vystihují druh vyjádření, toto vyjádření blíže specifikují. Například otazník nám říká, že se jedná o otázku, vykřičník vyjadřuje zvolání, uvozovky zase přímou řeč). Některá interpunkční znaménka tak vlastně mění celý význam sdělení:

Přijdeš v pět hodin. - oznamujeme někomu čas, kdy má přijít

Přijdeš v pět hodin? - ptáme se někoho, zda v tento čas přijde

Přijdeš v pět hodin! - větší důraz na celé sdělení, přikazujeme někomu, aby přišel v tuto dobu

Jen z tohoto krátkého úvodu je tedy jasné, že správné používání interpunkce je opravdu důležité, psaní čárek, teček či uvozovek není pouhým výmyslem nás učitelů, abychom měli čím trápit žáky. Dobře použité interpunkční znaménko nám může pomoci pochopit správný význam věty, je dobrým orientačním bodem při čtení textu a jeho porozumění. Pokud tedy chceme, aby se v našem textu dobře orientovali i ostatní, už jen z tohoto důvodu bychom měli interpunkční znaménka používat. Schválně, zkuste si přečíst tento text ve znění bez použití interpunkce:

Jen z tohoto krátkého úvodu je tedy jasné že správné používání interpunkce je opravdu důležité psaní čárek teček či uvozovek není pouhým výmyslem nás učitelů abychom měli čím trápit žáky Dobře použité interpunkční znaménko nám může pomoci pochopit správný

význam věty je dobrým orientačním bodem při čtení textu a jeho porozumění. Pokud tedy chceme aby se v našem textu dobře orientovali i ostatní už jen z tohoto důvodu bychom měli interpunkční znaménka používat. Schválně zkuste si přečíst tento text ve znění bez použití interpunkce

Nebylo pro Vás čtení prvního textu přeci jen o něco příjemnější? A co tato básnička?

ROZDĚLOVACÍ ZNAMÉNKA

JAN BRZECHWA [BŘECHVA]

Poslouchejte, jak se sváří
různé značky v slabikáři.
Dvojtečka se slova chytá: „Já
jsem strašně důležitá.
Správná věta, milé slečny,
nemůže být bez dvojtečky ..."
Vtom se ozval křik: „A co
otazník?!"

Pomlčka jen poslouchala, do
hádky se nemíchala. Zato
středník rozzlobený žádal
větu, svoji tetu, o své právo na
dělení. Vtom se ozval křik: „A
co otazník?!"

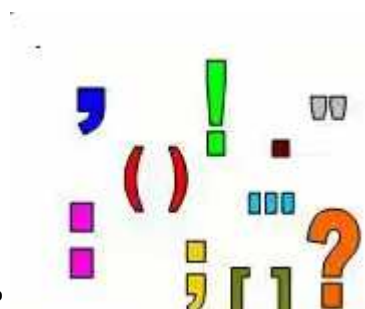
„Nás jsou všude celé
stovky," chlubily se
uvozovky, „provázíme
přímou řeč od začátku
na konec.

Slečna tečka schovala se do
koutečka, že tam v klidu hádku
přečká. Když však hádka
nekončila, za větu se posadila.
Závorky se měly k světu a z
obou stran stiskly větu.

„S dovolením," řekla čárka,
„mohla by tu vzniknout válka.
Bez čárek není nikde
pořádek." Vtom se ozval křik:
„A co otazník?!"

„Z toho bude no
nová válka,"
prorokuje čárka ..

„Nepřete se, bratři, já sám
platím za tři," rozčilil se
vykřičník, starý známý
výtržník.

Co patří do interpunkčních znamének?

tečka . Tu znáš už od první třídy, na co nesmíš zapomenout na konci věty oznamovací ??????

čárka , S tou už je to složitější, dá nám ještě práci se jí naučit používat ve větách v textu

otazník ? Po tečce starý známí, se kterým se také kamarádíš pěkně dlouho, máš dotaz?

vykřičník ! Netroufáš si ho často použít, značí rozkaz, něco ke zdůraznění ve větě

dvojtečka : S ní se moc nekamarádíme, ale narazili jsme na ní v přímé řeči či v textu

středník ; Něco mezi čárkou a tečkou, je víc než čárka(větší důraz), ale není to tečka za větou

pomlčka - Naznačuje větší přestávku v řeči (psané -tedy textu) nebo výrazně odděluje část projevu, nepleť si ji s rozdělovacím znaménkem, které jen naznačuje pokračování slova na dalším řádku

tři tečky ... Značí přerušení řeči nebo něco co si máme domyslet, co nebylo vyřčeno

uvozovky „" Značí přímou řeč, ale také výrazy myšlené opačně, ironicky, neslušné, výkladové apod.

závorky () [] < > Dá se do nich to, co je potřeba z textu oddělit, je to tam volně vloženo nepatří tam

lomítko / Značí, že obě varianty jsou v nabídce a pak různé matematické problémy

apostrof ' Naznačuje zkrácení slova v mluveném projevu, znáš to z angličtiny